

DAŞLARA HƏYAT BƏXŞ EDƏN SEHİRLİ ƏLLƏR

Nəcib, son dərəcə fitri istedadı olan bir insan haqqında danışmaq istəyirəm. Hələ uşaqlıq ilərində palçıqdan düzəltdiyi insan və heyvan fiqurları ilə valideynlərini və qohumlarını təəccübləndirən balaca Ləyaqətin istedadı diqqəti çəkirdi. Həmyaşlılarından düşüncəli, ağıllı, kamallı və son dərəcədə sakit təbiəti ilə bu uşaq fərqlənirdi. Hələ orta məktəbdə oxuduğu illerdə müəllimləri, valideynləri onun gələcəyinə böyük ümidi bəsləyirdilər.

Yaşıdlarından məntiqli danışığı, tutarlı cavabları, ədəb-ərkani və bir də sakit davranışını ilə fərqlənirdi. Zaman keçidkə isə onun rəssam, heykəltaraş olacağına artıq heç kim şübhə etmirdi. Daxilində coşub-dاشan bu sənətə eşqi durmadan artır, sevdiyi el qəhrəmanları Koroğlunu, Şah İsmayıllı Xətai-nin, Cavanşirin, dahi Şeyx Nizaminin xəyalən obrazlarını yaradardı. Xəlvəti qəlbindəkili kağız üzərinə köçürər, heç kimə göstərməzdə, qorxurdu kiminsə xoşuna gəlməsin, gülüş hədəfine çevrilsin. Təsadüfən ələ keçən bu rəsmlər onun rəssam olacağının təsdiqlədi. Məktəblərarası keçirilən mü-sabiqələrdə fərqləndi. Az müddət ərzində məktəbin

müxtəlif guşələrində onun çəkdiyi şəkillər yer aldı, stolüstü guşələrde maral, ceyran, at, ev quşlarının plastilindən düzəltdiyi maketlər nümayiş olundu. Xüsusiylə qeyd etmək yerinə düşərdi ki, onun babası - Göycə mahalının görkəmli şəxsiyyətlərindən olan, sayılıb-seçilən, vətənpərvər, uzun müddət icraiyyə komitəsinin sədri, rayon partiya komitəsinin katibi işləmiş, şair təbiəti Bilal Məmmədov, tanınmış el sənətkarı Aşıq Ələsgərin qardaşı oğludur. Görünür, bu gen özünü bu gəncdə bürüze vermişdi. Ləyaqət Məmmədov orta məktəbi müvəffəqiyətlə bitirdikdən sonra valideynlərinin tekidi ilə sənətlərini Kənd Təsərrüfatı Akademiyasına (indiki

ADAU-ya) verdi və yüksək neticələrlə qəbul olundu. O, eyni zamanda Gəncənin in-cəsənət məktəblərində olur, heykəltaraşların yanında çalışır. Məhz sevdiyi sənəti-nə kövrək addımları da elə buradan başlandı. Oxuduğu illerdə ali məktəblər arası

keçirilən sərgilərdə müvəffəqiyət qazanmağa başladı. Gecə-gündüz sevبىسىدی sənətin incəliklərinin çox böyük həvəslə öyrənir, son dərəcədə diqqəti çəkən heykəller yaradırdı. Ləyaqət həm də vətənpərvər, xalqını, elini-obasını sevən bir insandır. Anadan olduğu, daim həsrətini çəkdiyi Oğuz yurdu, zümrüt qasılı Göyçənin, el sənətkarı Aşıq Ələsgərin kəndinin, çox ustalıqla, canlı maketini yaratmışdır ki, bu gün hamını valəh edir, kədərli, yaşılı gözlərə sevinc bəxş edir...

Bu gün Ləyaqətin "Koroğ-

lu", "Keykafus", "Nizami Gəncəvi", dahi riyaziyyatçı filosof "Nəsrəddin Tusi", "Hacı Zeynalabdin Tağıyev", Gürcü pəhlivanı "Herakl və şir", xoş xəbər müjdəcisi "Poçtalyon" və yüzlərlə monumental heykəl və büstləri, düzəltdiyi əfsanəvi şəlalələr, Azərbaycanın şəhər və qəsəbələrini, hətta, qonşu Gürcüstanın parklarını, xiyanətlərini, xiyabanlarını bəzəyir. Ən başlıcası Gəncənin park, bulvar, istirahət zonalarında Ləyaqət Məmmədovun yaratdığı obrazlar tamaşaçılarda böyük maraq doğurmuşdur.

Onunla söhbət əsnasında bildirdi ki, sevdiyim bu sənətdə obrazları yaratdıqca xoşbəxtlik və rahatlıq tapıram, sanıram ki, mən də xalqımı lazımadam. Mənim üçün heykəltaraşlıq ən uca bir sənətdir. Şübhəsiz, bu müvəffəqiyət heykəltaraşlıq sə-

nətinin tələbine görə sənətkarın əbədiləşdirəcəyi ani düzgün seçiməsindən, keçmiş və gələcəyi, şəxsiyyəti və zamanın izini həmin anda təcəssüm etdirmək, əsərinə "ruh" vermək bacarığından

asılıdır. Odur ki, əsl sənətkar yaratdığı hər bir əsərə soyuq, cansız daş deyil, canlı bir insan kimi yanaşmalı, ona isti nəfəs verməyi bacarmalıdır.

Yaradıcılığında obrazların psixoloji aləminin, fərdi keyfiyyətlərinin təcəssümü, kompozisiyanın tamlığı diqqəti xüsusile cəlb edir. Müəllifin dünyaya romantik münasibətinin və yüksək sənətkarlığının ifadesi olan Məhsəti Gəncəvinin heykəlinde müsəlman qadının, eyni zamanda lirik şairin, müvafiq dövrün və mühitin vəhdəti böyük məharetlə əks etdirilmişdir. Obrazın zahiri görkəmi, geyimi, barmaqlarının vəziyyəti, bir sözlə, sənətkarın gözü çarpdırdığı hər bir şey Məhsətinin romantik qəlbini və milli keyfiyyətlərini canlandırır. Ləyaqətin bütün yaradıcılığında, Azərbaycan, Avropa Şərq aləminin mədəniyyətinin, ümumiyyətlə, dünya heykəltaraşlıq məktəbinin ən mükəmməl elementləri əksini tapır. Çoxlu sayda tələbələri var, sevindirici haldır ki, böyük oğlu Orxan atasının sənətinə dərindən yiye-lənmək, onunla birgə sənətin motivlərini dünyaya çatdırmaq əzmindədir. Orxan yüksək ali təhsilli mütəxəssis olsa da, heykəltaraşlıq sənətini sevdiyindən atasının yolunu davam etdirir. O deyir ki, mən bu daşlarla sanki, təmasda oluram, danişram, onları duyuram və daha canlı çıxməsi üçün Azərbaycanın və dönyanın korifey heykəltaraşlarından öyrənirəm.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".